

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 80/03-11

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 24. apríla 2003 predbežne prerokoval sťažnosť H. Ž., bytom K., zastúpenej advokátkou JUDr. I. R., K., ktorou namieta porušenie jej základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresnej prokuratúry Košice II v konaní vedenom pod sp. zn. 1 Pv 1135/02, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť H. Ž. **o d m i e t a** pre nedostatok právomoci Ústavného súdu Slovenskej republiky.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 21. marca 2003 doručená sťažnosť H. Ž., bytom K. (ďalej len „sťažovateľka“), zastúpenej JUDr. I. R., K., s prílohami.

Sťažovateľka v nej uvádza, že v trestnej veci vedenej na Okresnej prokuratúre Košice II (ďalej len „okresná prokuratúra“) pod sp. zn. 1 Pv 1135/02 sa jej právna

zástupkyňa ako splnomocnenkyňa poškodenej maloletej Antónie Horváthovej dostavila 22. januára 2003 na okresnú prokuratúru s požiadavkou nahliadnutia do vyšetrovacieho spisu a zároveň požiadala o vyhotovenie kópie znaleckého posudku. Tá jej umožnila nahliadnuť do predmetného spisu, ale nevyhovela jej žiadosti o vyhotovenie kópií z tohto spisu, preto právna zástupkyňa sťažovateľky podala 11. februára 2003 na okresnej prokuratúre žiadosť o vysvetlenie postupu v uvedenej veci.

Okresná prokuratúra právnej zástupkyňi sťažovateľky listom z 25. februára 2003 oznámila, že žiadosti o vyhotovenie kópie znaleckého posudku nevyhovuje vzhľadom na povahu listinného dôkazu, na jeho rozsah (13 strán), ako aj na to, že nebola preukázaná realnosť obstarania si kópie na vlastné trovy.

Týmto postupom prokuratúra porušila jej základné právo na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), pretože podľa § 65 ods. 1 Trestného poriadku má splnomocnenec právo obstarat' si na svoje trovy kópie spisov alebo ich častí.

Sťažovateľka navrhuje ústavnému súdu, aby vydal uznesenie, že:

„Sťažnosť H. Ž. vo veci porušenia jej práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa článku 46 ods. 1 Ústavy SR Okresnou prokuratúrou Košice II vo veci sp. zn. 1 Pv 1135/2002 prijíma na ďalšie konanie.

a po prerokovaní veci rozhodol týmto nálezom:

Právo sťažovateľky na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy SR, bolo postupom Okresnej prokuratúry Košice II vo veci sp. zn. 1 Pv 1135/2002 porušené.

Ústavný súd Slovenskej republiky zakazuje Okresnej prokuratúre Košice II pokračovať v porušovaní práva sťažovateľky zakotvenom v článku 46 ods. 1 Ústavy SR.

Odporca je povinný nahradiť sťažovateľke trovy konania pred Ústavným súdom Slovenskej republiky.“

II.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd každý návrh prerokuje bez prítomnosti sťažovateľa a zisťuje, či sťažnosť spĺňa zákonom predpísané náležitosti a či nie sú dôvody na jej odmietnutie podľa § 25 ods. 2 citovaného zákona.

Podľa tohto ustanovenia návrhy, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy, návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania.

Podľa § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde sťažnosť nie je prípustná, ak sťažovateľ nevyčerpal opravné prostriedky alebo iné právne prostriedky, ktoré mu zákon na ochranu jeho základných práv alebo slobôd účinne poskytuje a na ktorých použitie je sťažovateľ oprávnený podľa osobitných predpisov.

Podľa § 6 ods. 1 písm. a) zákona č. 153/2001 Z. z. o prokuratúre (ďalej len „zákon o prokuratúre“) nadriadený prokurátor je oprávnený vydať podriadenému prokurátorovi pokyn, ako má postupovať v konaní a pri plnení úloh.

Podľa § 31 ods. 1 zákona o prokuratúre prokurátor preskúmava zákonnosť postupu a rozhodnutí orgánov verejnej správy, prokurátorov, vyšetrovateľov, policajných orgánov a súdov v rozsahu vymedzenom zákonom aj na základe podnetu, pričom je oprávnený vykonať opatrenia na odstránenie zistených porušení, ak na ich vykonanie nie sú podľa osobitných zákonov výlučne príslušné iné orgány.

Podľa § 34 ods. 1 zákona o prokuratúre podávateľ podnetu môže žiadať o preskúmanie zákonnosti vybavenia svojho podnetu opakovaným podnetom, ktorý vybaví nadriadený prokurátor (§ 54 ods. 2).

Sťažovateľka nepostupovala podľa citovaných ustanovení zákona o prokuratúre a ihneď po oznámení stanoviska okresnej prokuratúry podala sťažnosť ústavnému súdu.

Ústavný súd však považuje podnet (a nasledujúce závery sa vzťahujú aj na opakovaný podnet podľa § 34 ods. 1 zákona o prokuratúre) v zmysle citovaných ustanovení zákona o prokuratúre za účinný prostriedok ochrany namietaného porušenia základného práva na súdnu ochranu. Podnet (opakovaný podnet) zakladá povinnosť prokurátora aj nadriadeného prokurátora sa ním zaoberať, vybaviť ho a spôsob vybavenia oznámiť podnecovateľovi.

Podnet je totiž definovaný v § 31 ods. 2 zákona o prokuratúre takto: „Podnetom sa rozumie písomná alebo ústna žiadosť, návrh alebo iné podanie fyzickej osoby alebo právnickej osoby (ďalej len „podávateľ podnetu“), ktoré smeruje k tomu, aby prokurátor vykonal opatrenia v rozsahu svojej pôsobnosti, najmä aby podal návrh na začatie konania pred súdom alebo opravný prostriedok, aby vstúpil do už začatého konania alebo vykonal iné opatrenia na odstránenie porušenia zákonov a ostatných všeobecne záväzných právnych predpisov, na ktorých vykonanie je podľa zákona oprávnený.“

Na to nadväzuje aj § 17 zákona o prokuratúre, podľa ktorého prokurátor dbá na zabezpečenie práv poškodeného v rozsahu ustanovenom osobitnými zákonmi, ku ktorým

patrí aj Trestný poriadok, čo je prípad sťažovateľky riešený v tomto konaní pred ústavným súdom.

Sťažovateľka bola povinná využiť všetky tieto právne prostriedky ochrany jej zákonných práv poškodenej vyplývajúcich z Trestného poriadku. Poškodená sa nemusela uspokojiť len so stanoviskom okresnej prokuratúry, ktorým došlo k odmietnutiu vyhotovenia fotokópie znaleckého posudku, ale ako vidno z citovaných noriem zákona o prokuratúre, mala možnosť požiadať o preverenie zákonnosti postupu okresnej prokuratúry aj iné zložky prokuratúry Slovenskej republiky.

V tejto spojitosti ústavný súd pripomína, že sťažovateľka nie je oprávnená vyberať si orgán verejnej moci, ktorý jej má poskytnúť ochranu tvrdeného porušenia jej základného práva. Ústavnou i zákonnou povinnosťou sťažovateľky bolo vyčerpať všetky právne prostriedky ochrany jej tvrdeného porušenia základného práva, tak ako jej to umožňuje právny poriadok Slovenskej republiky. Až po ich vyčerpaní by mohla prípadne vzniknúť, ak by boli splnené aj ostatné ústavné a zákonné predpoklady, právomoc ústavného súdu (princíp subsidiarity).

Vychádzajúc z týchto právnych názorov a skutkového stavu ústavný súd odmietol sťažnosť pre nedostatok svojej právomoci už po predbežnom prerokovaní (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 24. apríla 2003